

Tiểu sử V.I Lênin (1870-1924)

V.I. Lê-nin sinh ngày 22 tháng Tư năm 1870 ở Simbirsk (nay là Ulianovsk), mất ngày 21 tháng Giêng 1924 ở làng Gorki gần Moskva.

V.I. Lê-nin tên thật là Vladimir Ilits Ulianov (Le-nin), các bí danh đã dùng là V. Ilin, K. Tulin, Karpov và những bí danh khác. Năm 1887 V.I. Lê-nin tốt nghiệp xuất sắc bậc Trung học được nhận Huy chương vàng nên được vào thẳng bất kỳ trường Đại học nào ở nước Nga. Ông xin vào học khoa Luật của Đại học Tổng hợp Kazan. Tại đây, V.I. Lê-nin tham gia nhóm cách mạng trong sinh viên, trở thành thành viên của Hội đồng hương bí mật Samarsko- Simbirskoe. Do tham gia tuyên truyền cách mạng trong sinh viên, tháng Chạp 1887, V.I. Lê-nin bị đuổi học và bị phát lưu đến làng Kokushino Kazan. Tháng 10 năm 1888, trở về Kazan gia nhập nhóm Mác-xít. V.I. Lê-nin có nghị lực rất cao trong việc tự học. Chỉ trong vòng hai năm miệt mài đèn sách, năm 1891, V.I. Lê-nin đã thi đỗ tất cả các môn học của chương trình 4 năm khoa Luật trường ĐH Tổng hợp Kazan với tư cách thí sinh tự do. Sau khi tốt nghiệp khoa luật V.I. Lê-nin làm trợ lý luật sư ở Samara. Tháng 8/1893, chuyển về Peterburg. Năm 1894, trong cuốn Thế nào là những người bạn dân và học chiến đấu chống lại những người xã hội dân chủ như thế nào? Và năm 1899, trong cuốn Sự phát triển chủ nghĩa tư bản ở Nga V.I. Lê-nin được thừa nhận là người lãnh đạo của nhóm Mác-xít ở Nga. Mùa thu 1895, V.I. Lê-nin thành lập ở Peterburg Hội liên hiệp đấu tranh giải phóng giai cấp công nhân, tập hợp các nhóm cách mạng ở Peterburg. ở Mát-xcơ-va, Kiev, Iaroslav và những thành phố khác cũng thành lập các hội liên hiệp tương tự. V.I. Lê-nin đã gặp Nadegioda Konstantinovna Krupskaja. Hai người yêu nhau và trở thành bạn đời chung thủy. Đêm mùng 9 tháng Chạp 1895, do bị tố giác nhiều hội viên của Hội liên hiệp, trong đó có V.I. Lê-nin bị cảnh sát bắt. Sau 14 tháng bị cầm tù, tháng Hai 1897, V.I. Lê-nin bị đi đày 3 năm ở làng Shushenkoe (miền Đông Sibir). Trong thời gian lưu đày V.I. Lê-nin đã viết xong hơn ba mươi tác phẩm, trong đó có cuốn khá đồ sộ: Sự phát triển chủ nghĩa tư bản ở nước Nga (1899).

Năm 1900, thời hạn lưu đày của V.I. Lê-nin kết thúc. Người lại tập hợp những người Mác-xít cách mạng thành lập đảng. Chính quyền Nga hoàng cấm V.I. Lê-nin sống ở Thủ đô và các thành phố lớn. V.I. Lê-nin phải ra nước ngoài (1900), cùng với Plekhanov lập ra tờ báo Tia lửa. Năm 1903, tại Luân- đôn tiến hành Đại hội lần thứ II Đảng công nhân xã hội dân chủ Nga. V.I. Lê-nin phát biểu phải xây dựng một đảng Mác-xít kiểu mới có kỷ luật nghiêm minh, có khả năng là người tổ chức cách mạng của quần chúng. Nhóm số đông ủng hộ V.I. Lê-nin gọi là những người Bolshevik, nhóm số ít chủ trương thành lập đảng đấu tranh theo kiểu Nghị viện gọi là những người menshevik. Về những nguyên tắc tư tưởng và tổ chức của đảng kiểu mới này V.I. Lê-nin đã trình bày trong cuốn Làm gì (1902) và cuốn Một bước tiến hai bước lùi (1904). Trong thời kỳ cách mạng 1905-1907 V.I. Lê-nin đã phát triển tư tưởng độc quyền lãnh đạo của giai cấp vô sản trong cuộc cách mạng dân chủ tư sản thành cách mạng xã hội chủ nghĩa Hai sách lược dân chủ xã hội trong cách mạng dân chủ 1905.

Tháng Tư 1905, tại Luân- đôn tiến hành Đại hội lần thứ III ĐCNXHDC Nga, V.I. Lê-nin được bầu là chủ tịch Đại hội. Tại Đại hội này Ủy ban Trung ương đã được bầu ra do V.I. Lê-nin đứng đầu. Tháng Mười Một 1905, V.I. Lê-nin bí mật trở về Peteburg để lãnh đạo cách mạng Nga. Tháng Chạp 1907, V.I. Lê-nin sống ở nước ngoài tiếp tục đấu tranh bảo vệ và củng cố đảng hoạt động bí mật. Trong cuốn Chủ nghĩa duy vật và chủ nghĩa kinh nghiệm phê phán (1908) V.I. Lê-nin phê phán sự xét lại về mặt triết học chủ nghĩa Mác và phát triển những cơ sở triết học của chủ nghĩa Mác. Tháng Giêng 1912 lãnh đạo Hội nghị lần thứ VI(Praha) toàn Nga ĐCNXHDC. Tháng Sáu 1912 từ Paris chuyển về Krakov lãnh đạo tờ Pravda (Sự thật). Thời kỳ này, V.I. Lê-nin soạn thảo xong Đề cương Mác xít về vấn đề dân tộc. Cuối Tháng Bảy 1914, bị cảnh sát áo bắt nhưng sau đó ít lâu được trả lại tự do và đi Thụy Sĩ. Trong thời gian Đại chiến thế giới lần thứ I V.I. Lê-nin đưa ra khẩu hiệu biến chiến tranh đế quốc thành nội chiến cách mạng. Trong tác phẩm Chủ nghĩa đế quốc - giai đoạn tốt cùng của chủ nghĩa tư bản (1916) và những tác phẩm khác V.I. Lê-nin đã phát triển chính trị kinh tế học Mác xít và lý luận về cách mạng xã hội chủ nghĩa, kiện toàn những vấn đề cơ bản của triết học mác xít (Bút ký triết học). Tại Hội nghị quốc tế những người theo chủ nghĩa quốc tế tại Thụy Sĩ (1915) V.I. Lê-nin đã tập hợp những người xã hội dân chủ cánh tả đoàn kết lại. Sau cách mạng Tháng Hai 1917, ở Nga tồn tại tình trạng hai chính quyền song song, một bên là chính phủ lâm thời tư sản (chuyên chế của giai cấp tư sản) và một bên là Xô viết các đại biểu công nhân và binh sĩ (chuyên chính vô sản). Những mâu thuẫn kinh tế và chính trị sâu sắc ở nước Nga lúc bấy giờ đòi hỏi phải tiến hành một cuộc cách mạng làm thay đổi tận gốc đời sống chính trị nước Nga. Ngày 16 tháng Tư V.I. Lê-nin đến Petrograd để trình bày Luận cương Tháng Tư thực chất là một văn kiện mang tính cương lĩnh đề ra đường lối giành chiến thắng cho cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa với khẩu hiệu Toàn bộ chính quyền về tay các Xô Viết! Hội nghị lần thứ VII toàn Nga (Tháng Tư 1917) của ĐCNXHDC Nga (b) đã nhất trí thông qua đường lối do V.I. Lê-nin đề ra. Sau cuộc khủng hoảng chính trị ở nước Nga (Tháng Bảy 1917), V.I. Lê-nin buộc phải về vùng Pazzliv cách Petrograd (nay là Peterburg) 34km để tránh sự truy lùng của Chính phủ lâm thời. Từ nơi hoạt động bí mật V.I. Lê-nin thường xuyên chỉ đạo phong trào cách mạng nước Nga. Đầu tháng Tám 1917 Đại hội lần thứ VI ĐCNXHDC Nga họp bán công khai ở Petrograd, V.I. Lê-nin tuy không tham dự nhưng vẫn lãnh đạo Đại hội tiến hành và thông qua đường lối phải khởi nghĩa vũ trang giành lấy chính quyền. Trong thời gian này, V.I. Lê-nin viết xong cuốn Nhà nước và cách mạng đề ra nhiệm vụ cho giai cấp vô sản phải giành lấy chính quyền bằng con đường đấu tranh vũ trang Đầu Tháng Mười 1917, V.I. Lê-nin từ Phần Lan bí mật trở về Petrograd Ngày 23 Tháng Mười 1917 kế hoạch khởi nghĩa vũ trang của V.I. Lê-nin đề ra được Hội nghị Ủy ban trung ương ĐCNXHDC Nga thông qua.

Tối ngày 6 Tháng Mười Một 1917, V.I. Lê-nin đến Cung điện Smolnui trực tiếp chỉ đạo cuộc khởi nghĩa. Đến rạng sáng ngày 7 Tháng Mười một 1917 , toàn thành phố Petersbuorg nằm trong tay những người khởi nghĩa, và đến đêm ngày 7 Tháng Mười Một 1917, Cách mạng Tháng Mười Nga đã toàn thắng. Chính quyền đã về tay nhân dân. Nhà nước công nông đầu tiên

trên thế giới do Đảng của giai cấp vô sản lãnh đạo đã ra đời. Tại Đại hội các Xô Viết toàn Nga lần thứ II V.I. Lê-nin được bầu là Chủ tịch Hội đồng các Ủy viên nhân dân (Hội đồng Dân uỷ). Sau Cách mạng Tháng Mười Nga theo đề nghị của V.I. Lê-nin Hoà ước Brest với nước Đức đã được ký kết (ngày 3 Tháng Ba 1918). Ngày 11 Tháng Ba 1918 V.I. Lê-nin cùng với Trung ương Đảng và Chính phủ Xô Viết trở về Mát xơ va, V.I. Lê-nin đã có công lao to lớn trong việc lãnh đạo cuộc đấu tranh của nhân dân lao động nước Nga Xô Viết chống sự can thiệp quân sự của nước ngoài và lực lượng phản cách mạng trong nước; trong việc lãnh đạo quá trình cải tạo xã hội chủ nghĩa ở nước Nga. V.I. Lê-nin thi hành chính sách đối ngoại Xô Viết, đề ra những nguyên tắc cùng tồn tại hoà bình giữa các quốc gia có chế độ xã hội khác nhau.

Ngày 30 Tháng Tám 1918, V.I. Lê-nin bị ám sát và bị thương nặng, nhưng sau đó ít lâu sức khoẻ hồi phục, V.I. Lê-nin là người sáng lập Quốc tế Cộng sản (1919). Tháng Ba năm 1919, Đại hội lần thứ VIII của Đảng Cộng sản Nga đã thông qua Cương lĩnh mới của Đảng, V.I. Lê-nin được bầu là chủ tịch Ủy ban soạn thảo Cương lĩnh Mùa xuân 1920, V.I. Lê-nin viết cuốn Bệnh ấu trĩ tả khuynh của chủ nghĩa cộng sản trình bày những vấn đề chiến lược và sách lược của phong trào cộng sản. Thời gian này, V.I. Lê-nin soạn thảo xong kế hoạch xây dựng chủ nghĩa xã hội (công nghiệp hóa đất nước, hợp tác hóa gia cấp nông dân, cách mạng văn hóa) là người sáng lập ra Kế hoạch điện khí hóa toàn Nga (GOELRO), người đề ra chính sách kinh tế (NEP). Năm 1921 chính sách NEP của V.I. Lê-nin được thông qua tại Đại hội lần thứ X Đảng Cộng sản Nga. Năm 1922 V.I. Lê-nin ốm nặng. Trong diễn văn cuối cùng đọc tại hội nghị toàn thể Xô Viết đại biểu thành phố Mát xơ va (ngày 20 Tháng Mười một 1922) V.I. Lê-nin tin tưởng rằng thi hành chính sách NEP nước Nga sẽ trở thành một nước xã hội chủ nghĩa. Tháng Chạp 1922 đến Tháng Ba 1922 V.I. Lê-nin đọc ghi âm lại một số bài báo quan trọng như: Những trang nhật ký, Bàn về hợp tác hóa, Bàn về cách mạng của chúng ta, Thà ít mà tốt; Thư gửi Đại hội. Ngày 21 Tháng Tư 1924, V.I. Lê-nin qua đời ở làng Gorki (Mát xơ va).
